ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱԿԱՆ ԳԱՀ

Ս. Էջմիածնայ Վեհարանի Ծաղկեայ Դահլիճ

412—1912 ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅՕԲԵԼԵԱՆ 1512—1

Նորին Վեհափառութեան Տ. Տ. ԳԷՈՐԳ Ե.

Սրբազնագոյն Կաթուղիկոսի Ամենայն Հայոց Բարձր. հովանաւորութեամբ եւ թոյլտուութեամբ

ԾՐԱԳԻՐ

Տառերի գիւտի 1500-ամեակի եւ հայ Տպագրութեան 400-ամեակի ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ս. Էջմիածնի յօբելեանական Յանձնաժողովի կազմած։

---

1) Համարել մի ամբողջ տարի, այն է՝ 1912 թ. հոկտեմբերի 13-ից մինչև 1913 թ. հոկտ. 13-ը, յօբելեանական տարի, ի յիշատակ հայ գրերի գիւտի 150ամեակի եւ հայ տպագրութեան 400-ամեակի:

2. Յօբելեանի բացումը կատարել հանդիսաւորապէս ներկայ հոկտ. 13-ին, շաբաթ, ս. Թարգմանչաց տօնի օրը։

3. Յօբելեանի հանդիսաւոր փակումը կատարել 1913 թ. հոկտ. 12-ին դարձեալ ս. Թարգմանչաց տօնի օրը, հրաւիրելով հանդէսին բոլոր նշանաւոր հայագէտներին, բանասէրներին, առանց դաւանութեան խտրութեան, ինչպէս և օտարազգի նշանաւոր հայագէտներին, նաև ազգային բոլոր կրթական, լուսաւորական, բարեգործական, գիտնական ու կուլտուրական հաստատութիւնների ներկայացուցիչներին։

4. Ամբողջ տարւայ ընթացքում կատարել հանգանակութիւն յօգուտ դպրոցական ֆոնդի, ըստ առանձին հրահանգի։ Հանգանակութեան թոյլատուութիւնը Փոխարքայից արդէն ստացած է։

5. Ամբողջ տարւայ ընթացքում յարաբերութեան մէջ մտնել բոլոր հաստատութիւնների հետ, որպէս զի, 1913 թ. հոկտ, 13-ի հանդէսը լինի արդարև համաժողովրդական և համազգային։

Այս որոշումը հաստատեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը։

Էջմիածնից դուրս լինելիք տօնակատարութիւնը և Էջմիածնում կատարուելիք հանդէսները.

* * *

ա) Էջմիածնից դուրս տօնուելու է այսպէս.

1) Հոկտեմբերի 13 ին, շաբաթ, ս. Թարգմանչաց տօնի օրը՝ հանդիսաւոր պատարագ մատուցանել և քարոզի մէջ բացատրել երկու մեծ տօների պատմական նշանակութիւնը, դրւատելով ս. ՄԵՍՐՈՊԻ, ս. ՍԱՀԱԿԻ, ս. ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ և ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԻԵՍՏԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐՆԵՐԻ յիշատակը։

Պատարագից յետոյ հոգեհանգիստ հայ գրականութեան և տպագրութեան վաստակաւորների համար։

Պատարագին և հոգեհանգստեան ներկայ են լինելու եկեղեցական, դպրոցական և ազգային հաստատութիւնների ներկայացուցիչներն ու վարչութիւնները ամբողջ կազմով աշակերտութեան հետ։

2) Հոկտեմբերի 14-ին, կիրակի, հանդիսաւոր պատարագ և ապա Հայրապետական մաղթանք նոյն կազմով։

Պատարագից յետոյ, ցերեկը կամ երեկոյեան՝ տեղական յարմարութեան համաձայն՝ կատարւում է դպրոցական հանդէս եկեղեցական, կրթական և այլ ազգային հաստատութիւնների պաշտօնատար անձանց ներկայութեամբ։ Հանդէսը բացւում է «Հայր մերով» և «Նմանեալ Մովսիսի» Թարգմանչաց շարականով։ Լինում են պատշաճ բանախօսութիւններ տօնի նշանակութիւնը բացատրող, մէջ ընդ մէջ ոտանաւորներով, երգերով և նւագածութեամբ՝ ուր հնարաւոր է։

Հանդիսի սկզբում կամ վերջում աշակերտութեան ձրիապէս բաժանւում են Մայր Աթոռի այդ առիթով հրատարակած հանրամատչելի գրքոյկները։ Դպրոցական վարչութիւնները կարող են իրենց կողմից ևս յարմար նւէրներ, գրքեր, պատկերներ տալ սաներին։

Ծանօթ.—Շատ եկեղեցիներ ունեցող կենդրոններում եկեղեցական հանդէսները կարող են կատարել մի կամ մի քանի եկեղեցիներում հոգևոր վարչութեան կարգադրութեամբ։

* * *

բ) Էջմիածնում տօնելու հետեւեալ ձեւով.

Ուրբաթ, հոկտեմբերի 12-ի երեկոյեան Նորին Վեհափառութիւնը հանդիսաւոր թափորով իջնում է Մայր Տաճար, ուր տեղի կունենայ նախատօնակ ս. Թարգմանչաց յիշատակին։

Շաբաթ (ս. Թարգմանչաց տօնին՝ հոկտեմբերի 13) հանդիսաւոր գնացք Նորին Վեհափառութեան յՕշական՝ ուղեկցութեամբ ամբողջ միաբանութեան և պատգամաւորութիւնների։

Պատարագ ս. Մեսրոպի գերեզմանի վրայ։

Հայրապետական մաղթանք։

Պատարագից յետոյ պատգամաւորների բանախօսութիւններ, հեռագիրների և ուղերձների ընթերցում ս. Մեսրոպ եկեղեցու բակում։

Կիրակի, հոկտեմբերի 14-ին, Մայր Տաճարի Իջման սեղանի վրայ հանդիսաւոր պատարագ, ապա հոգեհանգիստ գրի և տպագրութեան վաստակաւորների յիշատակին։

Նոյն օրը պատարագից յետոյ կը լինի ցերեկոյթ հրաժշտութեամբ և երգեցողութեամբ։

Շաբաթ և կիրակի երեկոները հրաւառութիւն և երաժշտութիւն Իջման Տաճարի և Հիմարանի բակում։